

עין משפט
גר מצוה

ז:

רן

כל כנויי פרק ראשון נדרים

רש"י

מסורת הש"ם

(א) צע"י הגי' רבנ' (ג) עני' מוס' קדושין בת. ד"ה סמג לאון רמב טושי"ע י"ד סי' ר סעי' ג וע"ש:
בב ב מיי' פ"ו מהל' ט"ח ה"ו יג טושי"ע י"ד סי' ע"ג שלט קט"י טע [ונכר אלפס מ"ק פ"ג ד' רפז וברל"ש שס סי' יד]:
ל ג ד מיי' שס פ"ו הל' יד ופ"י"ב מהל' שבעות ה"ע סמג לאון רמא טושי"ע שס ספ"י לו ופ"י"ג מג [ונכר אלפס שס שבעות וברל"ש שס סי' טו]:
לא ה מיי' פ"ו מהלכות ט"ח ה"ו יג ור"ה"ג שבעות שסן טושי"ע י"ד שס ספ"י לא [א]:
לב ו מיי' שס הלכה יא טושי"ע שס ספ"י לג:

מוקף רש"י

לישנא דגדווייא הוא.

לישנא דדינא הוא, מה

מנהיה אכרי ליהנות ממנו

אף כלא אסור ליהנות ממנו

(ראמ"ה בשו"ח). לישנא

דמשמחנא הוא. שני

אהט לומר במקום

שמתא מנהיה אלו לך,

אבל דינא לא רגייל

למימר במקום שמתא (שם).

הוא עצמו. השומע היא

בגדויל. למשמחין ליה,

לא שיהא גנדוי מאלו,

דומיא דקורא לחבירו

עבד, דגרסינן בפ"ק

דקדושין (פג). גבי קורא

לחבירו עבד הואה שמוי

משמחין ליה, דנהיה

הקורא לחבירו עבד היא

גנדוי (שם). גידוה בפניו

אין מתירין לו אלא

בפניו. שמאחר שביטויה

בפניו צריך להמיר לו בפני

כדי שיושיב עמו על

זה נהיתו או ביהמס

ממה שמתניב (מאירי)

בשו"ח משמחין שמויה

ברישא. כדי שימתק

צעטו (מאירי וש"ח בשו"ח).

שרי לנפשיה. מפני שלא

ינטרכו בני צימו להמתק

ממנו (שם וסם).

פירוש הרא"ש

ובמגנדה הוא דפליגי

דר"ע סבר כיון דלא

אפקיה בלשון שמתא לאו

דעתיא למדי: גדרו בפניו.

מי שמתניב נדוי ונשיא

בפניו אין ממיר לו אלא

בפניו דמנא שניהו בפניו

לךך לכדו בפניו ולכדו

גדו**ו** **צ**פניו **א**ין **מ**תירין **ל**ו **א**לא **צ**פניו. **ד**כיון **ד**צפניו **נ**דחו **א**ליס **נ**דווייה **ו**לא **מ**יעקר **א**לא **צ**פניו **ד**ומיח **ד**מאי **ד**למירין **צ**פ' **ה**שולח (גיטין דף לג.): **כ**ל **מ**ילתא **ד**ממעבדא **צ**י **ע**שרה **ל**ריכה **צ**י **ע**שרה **ל**משלפה. **ו**לא **נ**הירא **א**לא **ט**עמא **ד**מילתא **מ**סוּס **ח**שדא **ד**לוי **מ**תירין **לו** **ש**לא **צ**פניו **פ**עמיס **ש**יתירוהו **ו**המגודה **לא** **ידע** **ו**כשלא **י**נהגו **צו** **י**גדוי **י**בא **ל**חשדן **א**בל **כ**שגדהו **ש**לא **צ**פניו **לי**כא **ח**שדא **ש**אף **ה**וא **ס**ובר **ש**מא **ה**תירוהו **ש**לא **צ**פניו **כ**סס **ג**דוהו **ש**לא **צ**פניו **ו**זה **כ**אותה **ש**אלמרו **ל**קמן **צ**פ' **ר**א"ח (דף סה). **ה**מודר **ה**נאה **מ**חזירו **צ**פניו **א**ין **מ**תירין **לו** **א**לא **צ**פניו **ו**מפרש **צ**ירושלמיטי) **ד**טעמא **מ**סוּס **ח**שדא **ו**לפי

זה **כ**ל **ש**הודיעוהו **ד**ליכא **ח**שדא **מ**תירין **לו** **ש**לא **צ**פניו **ו**כל **ש**התירוהו **נ**מי **א**ע"פ **ש**לא **ה**ודיעוהו **מ**ותר **ד**יעבד: **ה**שומע **ה**זכרס **ה**שס **מ**פי **ח**זירו **ל**ריך **ל**גדומו. **צ**ריש **ת**מורה (דף ג.ג.)

מפקינן **א**זרהה **ל**מוזכר **ש**ס **ש**מיס **ל**צטלה **מ**דכתיב (דברים י) **א**ת **ה'** **א**להיך **מ**ירא: **ו**אס **לא** **נ**דחו **ה**וא **ע**למו **י**הא **ג**נדוי. **ל**א **ש**יהא **ג**נדוי **מ**אליו **א**לא **ר**אי **ל**התגדות **ק**אמר **ש**הרי **ה**מוזכר **ע**למו **ל**ריך **נ**דוי **ו**יהא **ל**יח **ה**מזכר **ח**מור **מ**מנו **ה**שומע **ש**ומק **א**ילנא **כ**לחמנא **ש**גגל **מ**קוּס. **ט**עמא **ק**א

יהיב **ל**מאי **ד**למירין **ו**אס **לא** **נ**דחו **ה**וא **ע**למו **י**הא **ג**נדוי **ש**הרי **ל** עכשיו **ח**מור **ד**שס **ע**ניות **מ**נוייה **ד**כתיב (שמות

ט) **כ**כל **ה**מקוּס **א**שר **א**זכר **א**ת **ש**מי **א**בא **א**ליך **ו**צרכמך **ו**מדזכרת **ה**שס **ל**מצוה **מ**ציאה **צ**רכה **ו**עושר **ה**זכרה

גבי **ש**בועת **ש**קר **ו**כריה **ה**) **ו**כלתו **ו**את **ע**ליו **ו**את **א**בניו **ו**בתמורה (דף ג.ג.):

מדמי **ה**זכרת **ש**ס **ל**צטלה **ל**שבעות **ש**קר: **ש**אמר **כ**י **מ**סו **כ**ל **ה**אנשים **ו**גו'.

דלא **מ**נו **מ**מס **כ**למירין **ל**קמן **ב**פרק **ר"ח** (דף סד.): **ד**מאי **ה**וּו **ד**כל **מ**קוּס **ש**נאמר **נ**ליס **ו**נצביס **אי**נס **א**לא **ד**תן

לו **א**זכיר **ו**אזינו **ה**וּו **ב**מחלוקת **ש**ל **ק**רח **א**לא **ד**מפני **ש**עשו **א**מר **כ**י **מ**סו. **ד**לע"ג **ד**למירין **ה**תס **ד**לרצבה **ח**שובין **כ**מת **ע**ני **ו**סומא **ו**מזורעו **מ**מי **ש**אין

לו **צ**ניס **ה**כא **ד**מי **ה**עניות **ק**אמר **ד**אין **ל**ומר **ש**נסתמו **ד**הא **כ**תיב **ב**מחלוקתו **ש**ל **ק**רח (במדבר טו) **ה**עני **ה**אנשים **ה**תס **ת**נקר **ל**ו **י**ליכא **ל**מיומר **נ**מי **ש**היו **מ**זורעין **ד**הא **כ**תיב (דברים יא ו) **ק**רצב **כ**ל **י**שראל **ו**ליכא **ל**מיומר **ש**נתרפאו **ב**מתן **ת**ורה **ד**הא **ל**מירין **ל** שחזרו **ל**מומן **ב**מעשה

העגל **ו**ליכא **ל**מיומר **ד**משוּס **ש**לא **ה**יה **ל**הס **צ**ניס **א**מר **כ**י **מ**תו **ד**א"כ **ה**יכי **א**י"ל **מ**פני **ז**ה **ש**צו **מ**לרימה [שמות ד] **ו**כי **מ**פני **ש**לא **ה**יה **ל**הס **צ**ניס **לא** **ה**יו **נ**שמעין **ל**מלכות **ל**הלשינו **אל** **פ**רעה **א**לא **ד**מי **מ**פני **ש**ירדו **מ**נכסיהס **ו**לא **ה**יו **ד**צריהס **נ**שמעים: **א**ו **מ**יסה **או** **ע**וני. **א**למא **שו** **ל**הדדי.

והקשו **ב**תוספות **מ**אי **א**יריא **ש**ומע **ה**זכרת **ה**שס **מ**פי **ח**זירו **ד**לריך **ל**גדומו **ה**א **ל**מירין **צ**ירושלמי [גי' פ"ג ה"א] **ד**כל **ש**אינו **ע**ושה **כ**שורה **ל**ריך **ל**גדומו **ו**הכי **נ**מי **מו**כח **ב**דוכתי **ט**ובא **ד**למירין **צ**פ"ק **ק**דושין (דף לט.) **ח**זויהו **ל**ההוא **ג**ברא **ד**הוא **ז**רע **צ**יני **ג**ופני **א**מרי **גי**תי **מר** **ו**נשמתי **וכ**'

וצפרק **ו**אלו **מ**גלחין (מ"ק דף י.) **ל**מירין **ד**למתייה **ד**רבי **ח**זייתה **ל**הוא **ג**ברא **ד**הוא **מ**חי **ל**צנו **ג**דול **ו**אמרה **ל**יה **ל**יהוי **ה**הוא **ג**ברא **צ**שמתא. **ו**יתירו **ד**אין **ה**כי **נ**מי **א**לא **מ**יניה **ב**הזכרת **ה**שס **ב**לחוד **ה**וא **ל**דמר **ד**הא **לא** **נ**דחו **ה**וא **ע**למו **י**הא **ג**נדוי **מ**פני **ש**עשה **ח**מור **ו**דכתיבנא: **ו**שמע **מי**נה **א**ין **צ**ין **נ**דוי **ל**הפרה **ו**לא **כל**וס.

הקשו **ב**תוספות **מ**דלמר **ב**פרק **ו**אלו **מ**גלחין (שס דף טו.) **ה**כי **ק**אמר **ש**מואל **ט**וט **א**סר **ו**טוט **ש**רי **ו**ה"מ **ל**ממונא **א**בל **ל**אפקרותא **ע**ד **ד**חיילא **ע**ליה **ש**מתא **ת**למין **י**ומין. **ו**מיצרו **ד**שאני **ה**כא **ג**נדוי **ז**ה **אי**נו **א**לא **ל**איס **ע**ליו **ש**לא **י**זכיר **ע**וד **ש**ס **ש**מיס **ל**צטלה **ו**לא **ד**מי **ל**אפקרותא **מ**ש"ה **ה**כא **א**ין **צ**ין **נ**דוי **ל**הפרה **ו**לא **כל**וס. **א**בל **ר**איתי **ל**רצ **א**לפסי **ו**ז"ל **ס**דחה **או**תה **ש**צפ' **ו**אלו **מ**גלחין **מ**פני **ז**ו **כ**מס"כ **ב**הלכותיו **צ**פ' **ו**אלו **מ**גלחין. **ו**כן **ד**עת **ה**רמב"ם **ו**ז"ל (בפרק) [ג'יל צפ"ו הל' יג] **מ**הלכות **ת**ת"ט: **ס**"ה **מ**גדה **ל**עלמו **ו**מפר **ל**עלמו.

כתב **ה**רשב"א **ו**ז"ל **ד**דוקא **ה**יכא **ד**לא **ה**יו **צ**ר **נ**דוי **כ**י **ה**א **ד**מרו **ו**וטורא **ד**ממדת **ח**סידות **ע**לגמא **מ**סוּס **י**קרא **ד**בר **צ**י **ר**צ **ה**וּו **ש**ממת **נ**פשיה **א**בל **כ**שגדה **ע**למו **ע**ל **ד**בר **ש**היה **ח**ייב **ע**ליו **נ**דוי **לא** **כ**ל **ה**ימנו **ל**המיר **ע**למו. **ו**הקשו **ע**ליו **א**ס **כ**ן **ה**יכי **מ**קשי **לי**ה **ה**ש"ס **פ**שיטא **מ**קמי **ד**למר **כ**י **ה**א **ד**מר **ז**וטרא **א**דרצה **ה**ל"ל **א**מאי. **ל**פיכך **א**מרו **ד**ככל **ע**נין **ש**גדה **א**ת **ע**למו **מי**פר **ל**עלמו **ו**כן **ד**עת **ה**רמב"ם **ו**ז"ל **ב**פרק **ז**' **מ**הלכות **ת**ת"ט **ה**ל' יא). **ו**ראיתי **ל**מקנת **מ**פרשים **ש**כתבו **ד**לא **ג**רסינן **פ**שיטא **א**לא **ה**ג"ג **ו**מיפר **ל**עלמו **כ**י **ה**א **ו**למי **ש**גורס **כ**ן **ד**ברי **ה**רשב"א **נ**סוּינן **ב**טעמס: **ו**כי **ע**ייל **ל**ציוסיה **ש**רי **ל**נפשיה. **כ**די **ש**לא **י**נטרכו **צ**ני **צ**ימו **ל**התרחק **מ**מנו. **ו**מהא **ש**שמע **ד**מגודה **א**פילו **צ**ני **צ**ימו **ו**האין **צו** **נ**דוי

המגודה **ק**פיד **ר**צ **ו**אס **ה**מירו **ש**לא **צ**פניו **ה**יו **מ**ותר: **נ**דחו **ש**לא **ב**פניו **מ**תירין **לו** **ב**ין **ב**פניו **ב**ין **ש**לא **ב**פניו. **צ**פניו **א**חי **ל**אשמעין **ס**ר"ח **לא** **י**תירו **לו** **צ**פניו **ד**מכתוב **ט**פי **ק**מ"ל **ד**אין **ב**ושת **יש** **מ**פרשים **ד**אין **מ**תירין **לו** **א**לא **צ**פניו **ש**מא **לא** **ידע** **ש**התירו **לו** **וג**ס **א**חריס **ש**אלין **לו** **א**ס **ה**תירו **לו** **ה**וא **א**ומר **לא** **ו**כשראין **ש**מקרבין **או**מו **מו**ללין **ג**נדוי **ו**לא **י**חשו **ע**ל **ע**ד **נ**דוי **ח**כמיס **ו**ז"ל **ו**לחיי **פ**ירושא **ה**ס **ה**תירו **לו** **ש**לא **צ**פניו **אי**ט **מ**ותר [אבל] **ג**נדויה **ש**לא **צ**פניו **כ**שראה **ש**מקרבין **או**מו **י**אמר **בל**טו **כ**מו **ש**גדוהו **ש**לא **צ**פניו **כ**ן **ה**תירו **לו** **ש**לא **צ**פניו: **ה**שומע **ה**וברת **ה**שס **מ**פי **ח**בירו **צ**ריך **ל**גדומו. **ד**למירין **ג**ריש **ת**מורה (דף ג.) **א**זרהה **ל**מוציא **ש**ס **ש**מיס **ל**צטלה **ע**למנא **א**ת **ה'** **א**להיך **מ**ירא **ו**אס **לא** **נ**דחו **ה**וא **ע**למו **י**הא **ג**נדוי **פ**י **ר**אי **ל**התגדות: **ש**בל **מ**קום **ש**הוברת **ה**שס **מ**צויה **ש**ם **ע**ניות **מ**צויה. **ד**למי **כ**כל **ה**מקוּס **א**שר **א**זכיר **א**ת **ש**מו **א**לא **א**ליך **ו**צרכמך **ו**צרכה **ה**יינו **ע**ושר

קסכר **ב**שממתנא **פ**ליגי. **ד**הכא **מ**שממתנא **ק**אמר **ו**קאמר **לי**ה **ר**צ **כ**סדא **לי**ית **ד**חש **ל**ה **ל**הא **ד**ר"ע **ד**הוא **א**וסר **צ**מגודה **א**ני **ל**ך **ד**היינו **מ**שממתנא: **ג**ידוהו **צ**פניו. **ח**כס **ש**נידה **א**ת **ה**אלס **צ**פניו **א**ין **י**כול **ל**המיר **לו** **א**לא **צ**פניו: **ה**זכרס **ה**שס. **ש**מוציא **ש**ס **ש**מיס **ל**צטלה: **ש**אמר **כ**י **מ**סו **כ**ל **ה**אנשים. **ו**למירין **ה**) **ה**יינו **ד**תן **ו**אזכירס **ש**נפלו **ע**נתינו: **כ**ל **מ**קוּס **ש**נפנו **ח**כמיס **ע**יניהס. **ל**אדס **ש**נידו **או** **מ**ת **או** **נ**ופל **צ**עניות **ו**הכי **ל**ריך **ל**גדומו **כ**די **ש**פול **ע**ניות **ה**אדסי **א**ילנא **כ**מיתה: **א**ין **צ**ין **נ**יודו **ל**הפרה **ו**לא **כל**וס. **ד**לא **ל**ריך **ל**היות **יו**ס **או** **יו**מיס **צ**נידוי **ד**הא **ל**אלתר **ש**רא **ל**ה: **ה**יכי **ד**מי. **ד**מגדה **ל**עלמו: **ו**עייל **ל**ציוסיה **ו**שרי **לי**ה. **ש**לא **נ**ידוהו **צ**פניו: **ק**א

הוונא **ש**מעה **ל**הך **א**יתחא **ד**אפקה **ה**זכרת **ה**שס **ל**כטלה **ש**מותה **י**ושרא **ל**ה **ל**אלתר **ב**אפה. **ש**"מ **ת**לת **ש**"מ **ה**שומע **ה**זכרת **ה**שס **מ**פי **ח**בירו **צ**ריך **ל**גדומו **ו**ש"מ **ג**נדוהו **ב**פניו **א**ין **מ**תירין **לו** **א**לא **ב**פניו **ו**ש"מ **ה** **א**ין **ב**ין **נ**ידוי **ל**הפרה **ו**לא **כ**לוּס **ה** **א**ר"ר **ג**ידל **א**מר **ר**ב **ת**למיד **ח**כס **י**מגדה **ל**עצמו **ו**מופר **ל**עצמו **פ**שיטא **מ**הו **ד**תימא **ה** **א**ין **ח**בוש **מ**תיר **ע**צמו **מ**כות **ה**אסורין **ק**מ"ל **ה**יכי **ד**מי **כ**י **ה**א **ד**מר **ז**וטרא **ח**סידא **כ**י **מ**חייב **בר** **ב**י **ר**ב **ש**מחא **מ**שמית **נ**פשיה **בר**ישא **ו**הדר **מ**שמת **בר** **ב**י **ר**ב **וכ**י **ע**ייל **ל**בותיה **שרי** **ל**נפשיה **ו**הדר **שרי** **לי**ה **ו**אמר **ר**ב **ג**ידל **א**ר"ר **מ**נין

לאמר **ל**מי **ד**למירין **ל**קמן **ב**פרק **ר"ח** (דף סד.): **ד**מאי **ה**וּו **ד**כל **מ**קוּס **ש**נאמר **נ**ליס **ו**נצביס **אי**נס **א**לא **ד**תן **ל**מירין **ה**תס **ד**לרצבה **ח**שובין **כ**מת **ע**ני **ו**סומא **ו**מזורעו **מ**מי **ש**אין **ל**ו **צ**ניס **ה**כ